

**Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya**

Memòria 2001

Presentació

El 2001 ha estat el primer any natural complet en què el CAC ha desenvolupat les seves noves atribucions, com **a administració de l'audiovisual, de caràcter independent, amb funcions de regulació del sector a Catalunya i de vigilància del compliment de la legislació vigent**. És el que en la terminologia europea s'anomena una alta autoritat reguladora, partint dels mecanismes d'independència de què gaudeix. Alhora, el Consell ha anat incorporant de manera progressiva personal especialitzat en el seguiment dels operadors audiovisuals i dels continguts de programació i de publicitat.

L'orientació general del Consell durant aquest any ha procurat establir les bases d'una actuació institucional compromesa amb la defensa de la llibertat d'expressió, el pluralisme, la promoció de l'autoregulació dels mitjans i l'assumpció d'una funció pedagògica que pugui contribuir a un millor coneixement públic dels drets, responsabilitats i obligacions que estableix la normativa del sector.

Atenent les orientacions i els requeriments que estableix la pròpia llei fundacional del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, de maig de 2000, el Consell ha abordat l'elaboració d'informes preceptius amb motiu de les convocatòries de concursos de freqüències, adjudicacions de llicències, modificacions empresarials en els operadors i novetats o modificacions en la normativa vigent.

Respecte als continguts audiovisuals, el Consell ha realitzat el seguiment de la programació i la publicitat pel que fa a l'observança dels principis del pluralisme polític, religiós, social, cultural i de pensament, i la protecció dels infants i dels joves, especialment en matèria de violència i respecte a la dignitat humana. Ha incidit especialment en el compliment de les diferents normatives sobre publicitat, drets dels usuaris, quotes de llengua catalana, música catalana i producció audiovisual europea, així com en l'adopció de les instruccions dirigides als operadors sobre el tractament de continguts sensibles de la programació.

La participació del Consell en la reorganització del sistema audiovisual català s'ha materialitzat en propostes com ara la definició dels criteris del servei públic de la radiodifusió del nostre país. En aquesta línia, el Consell ha volgut contribuir, juntament amb les iniciatives privades i les polítiques de suport de l'Administració catalana, al procés de la configuració d'un sector audiovisual potent, en el marc de la nova societat de la informació.

Per tal de reflexionar sobre les qüestions més sensibles de cara als usuaris, el Consell ha consolidat un equip de recerca i anàlisi, i ha impulsat la creació de fòrums i punts de trobada entre professionals de la comunicació, acadèmics i mitjans. Així mateix, ha desenvolupat la cooperació amb altres organismes reguladors de l'Estat espanyol i de l'estranger, de naturalesa similar a la del CAC i ha potenciat la coordinació i la reflexió en el sector, afavorint la projecció institucional del propi Consell.

Durant l'any 2001, el Consell ha procurat consolidar les bases d'una administració eficient i tècnicament preparada per esdevenir referència clau en el sector audiovisual, tant a Catalunya com arreu.

Activitats del Consell de l'Audiovisual de Catalunya

Com a requisit indispensable per al normal funcionament del Consell, cal esmentar l'aprovació, el mes de febrer, de l'Estatut orgànic i de funcionament del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Així mateix, un altre esdeveniment que ha marcat el nou cicle del CAC ha estat la inauguració de la nova seu, fet que ha suposat una ampliació d'espai i de possibilitats respecte a l'anterior local.

Per establir els fonaments i consolidar les línies de treball del CAC, convé destacar, per la seva transcendència en el conjunt de les actuacions del Consell, dues peces clau.

En primer terme, la posada en marxa el mes de maig del **nou sistema informàtic de gravació i anàlisi**, la infraestructura imprescindible per exercir el seguiment regular de continguts de ràdio i televisió. Aquest sistema de gravació digital permet l'enregistrament simultani i permanent d'un elevat nombre de canals de vídeo i d'àudio. Aquesta informació queda automàticament emmagatzemada, de manera que 9.000 hores d'enregistrament són d'accés directe en xarxa i la resta queda guardada en cintes digitals accessibles de manera immediata. La informació gravada es sotmet a dos tipus de catalogació: una de general, referida als horaris, la llengua d'emissió, l'origen de producció, l'ocupació publicitària i el control de la contraprogramació; i una altra catalogació de continguts que permet fer el control de pluralisme, quotes i senyalització.

L'altra peça clau ha estat la **inauguració de l'ODA** (Oficina de Defensa de l'Audiència) amb l'objectiu d'atendre els usuaris dels mitjans audiovisuals que vulguin formular consultes, queixes o suggeriments sobretot pel que fa als continguts de la publicitat i la programació audiovisuals.

Consultes, reclamacions i decisions

Des de l'obertura de l'ODA, el dia 9 d'abril de 2001, fins al 31 de desembre es van registrar **431 entrades**, de les quals en podem fer la classificació següent:

CONSULTES:	91
SUGGERIMENTS:	42
QUEIXES:	298

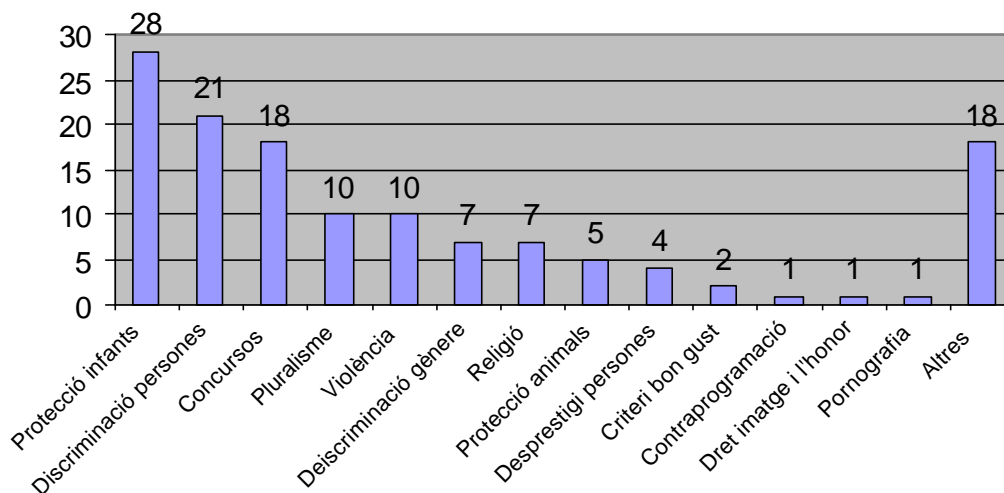
OPERADOR	Queixa PUBLICITAT	Queixa PROGRAMACIÓ	T o t a l s
TV3	50	64	114
CANAL 33	2	11	13
TVE		6	6
La 2		2	2
TELE 5	2	71	73
ANTENA 3	9	5	14
CITY TV		4	4
TV. LOCALS	1	21	22
CANAL +	2	1	3
CATALUNYA RÀDIO	1	4	5
CATALUNYA INFO		1	1
CADENA SER	1	1	2
COM RÀDIO		5	5
ONA CATALANA		1	1
ONDA CERO	3	1	4
EMISS. MUNICIPALS	1	1	2
EMISS. PRIVADES		1	1
RÀDIO SALUT		1	1
INTERNET		4	4
VIDEO		3	3
MENTA		2	2
ALTRES	6	10	16
TOTALS	78	220	298

De les 298 queixes o reclamacions registrades per l'ODA, 173 han estat ateses des de la mateixa Oficina, i les 125 restants han estat gestionades pel servei de reclamacions del Consell. A més d'aquestes 125 queixes, el servei de reclamacions ha endegat 8 actuacions d'ofici.

Pel que fa a la temàtica de les queixes, cal destacar, per les seves conseqüències, les relacionades amb la protecció de menors i amb els concursos televisius.

Així, les queixes sobre els concursos de les televisions locals van motivar l'elaboració d'un estudi sobre l'ús irregular de les línies de telèfon 906 i 903. L'esmentat estudi va despertar molt interès entre els òrgans de regulació i la societat en general, fins al punt que a principis de l'any 2002, el president del Consell compareixeria al Senat, per tal d'explicar a la Cambra Alta les conclusions a què s'havia arribat sobre la qüestió.

Entre els altres temes que van suscitar un major nombre de reclamacions, destaquen els relatius a la discriminació envers les persones, la violència i la demanda de major pluralisme.

En relació amb les 133 queixes cursades pel servei de reclamacions, el Ple del Consell ha aprovat l'adopció de 50 decisions durant el 2001. D'aquestes 50 decisions, 6 han estimat la reclamació formulada. Quatre d'elles fan referència a publicitat (autopromoció de la pel·lícula *Estallido* i anunci del canal Cosmopolitan, Cofidis i Salvat) i dues a programació (Concert de St. Jordi i la pel·lícula *Catalina la Grande*). Aquestes sis decisions han estat traslladades al Ministeri de Ciència i Tecnologia amb la finalitat que iniciés les actuacions oportunes, per considerar que s'apreciaven indicis constitutius d'incompliment de la normativa vigent que afecten operadors d'àmbit estatal. En totes les ocasions, el Ministeri ha actuat atenent les indicacions i l'orientació proposada pel CAC.

Com a conseqüència de les vuit actuacions d'ofici del Consell, a instàncies de l'obertura del període d'informació prèvia a l'inici de l'expedient sancionador, els operadors de televisió van retirar dos anuncis de galetes Chips Ahoy i un del cotxe Golf TDI 130 cv. En la resta d'expedients es va fer un advertiment per escrit notificant a l'operador que en cas de reincidència es procediria a l'obertura de l'expedient sancionador corresponent.

Pel que fa a les decisions en què s'ha desestimat la queixa (un total de 44), 31 corresponen a l'àmbit de la publicitat i 13 a programació. D'entre elles, destaca la decisió que desestima la queixa presentada per la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern (XCADE). Aquesta queixa al·legava el dret a la gestió directa d'un programa a COMRàdio. El Consell va concloure que la XCADE, així com qualsevol altre col·lectiu o moviment, té dret d'accés a qualsevol mitjà de comunicació públic, inclosa COMRàdio, però d'aquí, no es deriva que tingui el dret a gestionar-ne un espai.

Si bé les decisions en què es desestima la reclamació no van seguides d'accions legals o sancionadores, d'algunes d'elles es desprenen una sèrie de reflexions i recomanacions als anunciants i/o a operadors de televisió. En destaquem les següents:

- Intentar que els homes i les dones rebin un tractament igualitari en la representació física d'ambdós sexes.
- Tenir cura en la utilització d'estereotips que poden desencadenar algun tipus de trastorn nutricional, com ara l'anorèxia i la bulímia.
- No utilitzar determinats tipus de recursos publicitaris que inciten a conductes antisocials i ofensives.
- Respectar les diferents creences religioses i no utilitzar de forma sistemàtica, encara que es faci en clau d'humor, aquells símbols representatius per a les persones que professen una determinada confessió religiosa.
- Afavorir els objectius educatius de la programació infantil, i potenciar i fomentar valors i principis que resulten fonamentals per al desenvolupament de la personalitat dels menors.
- Extremar la cura a l'hora de recórrer a persones amb discapacitats per a finalitats publicitàries.
- En els supòsits de representació positiva de la violència en les sèries de ficció, recomanar la representació també de la condemna dels actes violents.

La qüestió relativa al pluralisme informatiu als mitjans mereix un comentari a banda. Sobre aquest tema, el Consell va rebre diverses queixes de programes informatius de televisions locals. En destacarem algunes que permeten exposar diverses menes d'intervenció del Consell. La primera feia referència al programa *Sabadell Actual*, del Canal 50 de Sabadell. El Consell va resoldre que aquest programa no era de caràcter estrictament informatiu, sinó un programa de publicitat institucional sobre l'activitat municipal. En conseqüència, el Consell va entendre que si bé es podia considerar que no hi havia base per valorar o analitzar el pluralisme d'aquest programa, calia instar el Canal 50 a senyalitzar, durant tota la seva emissió i mitjançant una transparència, la naturalesa institucional de l'esmentat programa.

Una altra reclamació que va arribar al Consell feia referència al pluralisme dels mitjans de comunicació que depenen de l'Ajuntament de Gavà en especial de Gavà Televisió. En aquest cas, el Consell va desestimar la reclamació en els termes en què va ser formulada, però va fer avinent a Gavà Televisió "la conveniència d'extremar la cura en l'acompliment de servir el pluralisme informatiu (...) més enllà de la mera aritmètica electoral."

Els mitjans municipals de l'Hospitalet de Llobregat van centrar un altre informe del CAC sobre pluralisme informatiu. En aquest cas, el Consell va rebre la sol·licitud de fer un seguiment del tractament informatiu dels diferents partits polítics amb representació al Consistori.

Estudis i documents

Així mateix, el Consell ha dut a terme altres estudis que completen la seva funció d'observador dels continguts audiovisuals emesos. Són els següents:

- La publicitat de les joguines durant la campanya de Nadal 2000-01.
- La publicitat dels automòbils
- El tractament informatiu dels congressos de les formacions polítiques
- El tractament de les informacions sobre els problemes de l'encefalopatia bovina i de la febre aftosa
- El tractament informatiu del Pla Hidrològic Nacional
- El tractament de la immigració en els programes informatius de televisió
- Altres informes derivats de les reclamacions adreçades al Consell, com ara el tractament puntual de notícies a teleinformatius (*p.e. okupes*), queixes sobre programació infantil, etc.

Complementàriament, s'han elaborat informes com ara els destinats a avaluar el tractament en els teleinformatius de la notícia del naufragi d'una pastera a Tarifa, el referit al judici sobre presumptes casos de pederàstia al barri del Raval de Barcelona, el relatiu a la cobertura donada al debat de política general i a la presentació de la moció de censura de la tardor passada al Parlament, o el destinat a considerar el tractament informatiu de l'accident d'un autocar a Villarrasa (Huelva) el dia 14 de novembre de 2001. Aquest darrer informe va servir també per avaluar l'eficàcia del document "Recomanacions del CAC sobre el tractament de les tragèdies personals".

A més a més, el Consell ha complert els compromisos adquirits davant del Parlament, que li ha demanat estudis concrets, atenent la seva temàtica específica o la seva transcendència social. Així, destaca l'informe **La definició del model de servei públic al sector de l'audiovisual**, presentat en compareixença del president del CAC al Parlament de Catalunya el passat 5 de juny. Aquest informe responia a la Resolució 342/VI, mitjançant la qual el Parlament instava el CAC a elaborar i presentar un informe que definís un model de servei públic que pogués inspirar la legislació catalana referent a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i, en general, al sector audiovisual. L'informe rebria a inici de l'any del 2002 el reconeixement unànim del Ple de la Cambra.

El 16 de novembre es va produir una nova compareixença davant del Parlament per detallar el Pla d'Activitats del CAC per al 2002. Una atenció especial hi va merèixer la necessitat d'actualitzar la legislació del sector audiovisual, amb vista a establir un model audiovisual de Catalunya que vertebrí el sector. Citant l'esmentat document *La definició del model de servei públic al sector de l'audiovisual*, el president del Consell va insistir en la conveniència i "l'oportunitat de repensar el model general del sistema audiovisual català i en la "necessària i urgent reforma del marc legal en matèria audiovisual". Així, conclou a, cal avançar cap a una nova llei de l'audiovisual "que reguli el model del sistema audiovisual català la delimitació d'espais, funcions i obligacions entre el segment privat i el públic, i el desplaçament de la capacitat normativa de la Generalitat."

Una altra qüestió d'interès que ha estat abordada fa referència al pluralisme informatiu en general i no només el referit a l'àmbit local, que ja ha estat reportat. El president del CAC va exposar en compareixença al Parlament, el 19 de juny, **l'Estudi relatiu al pluralisme informatiu de la ràdio i la televisió**. Aquest treball, que pretenia establir unes bases genèriques d'anàlisi d'aquesta qüestió, reflecteix la presència dels diferents actors socials (polítics i no polítics) en la informació audiovisual a Catalunya, així com la seva distribució territorial i temàtica. La proposta inclou a un model de tractament de les dades a dos nivells: quantitatiu (temps d'aparició de cada actor) i qualitatiu (audiència, elements contextuals, etc.).

El Consell també va presentar al Parlament, en compareixença del dia 27 d'abril, ***l'Informe sobre el sector audiovisual a Catalunya 2000***, en què s'analitzen els principals esdeveniments que van tenir lloc al sector audiovisual al llarg d'aquell any.

A banda d'aquestes quatre compareixences, el Parlament i el CAC, conjuntament amb la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, van organitzar la **IV Jornada parlamentària sobre mitjans de comunicació**. L'acte, celebrat el 19 de març al Parlament, tenia com a títol "Els valors del servei públic audiovisual en l'era de la liberalització". El motiu d'aquesta Jornada era reflexionar sobre el servei públic en un moment de multiplicació de freqüències i de canals, fragmentació d'audiències i augment de la competència entre operadors. Hi van intervenir representants dels operadors públics i privats, experts, pensadors i membres de grans grups mediàtics que operen en el nostre territori.

Jornades, premis, publicacions i documentació

En l'àmbit professional, el CAC també ha organitzat trobades que han servit per posar en comú problemes concrets del món audiovisual. A finals de novembre, es van celebrar **les Jornades del CAC sobre el tractament informatiu de la immigració**. Amb aquesta iniciativa, el Consell va prendre en consideració l'extraordinari impacte social que tenen els mitjans de comunicació en la projecció de la imatge de les persones immigrades en la nostra societat. A més, i fruit de les

Jornades que havien estat celebrades el 23 i 24 de novembre de 2000, van ser publicades les esmentades Recomanacions del CAC sobre "**El tractament informatiu de les tragèdies personals**".

Però si la relació amb el món professional és una prioritat per al Consell, també ho és el món acadèmic. Per això, el CAC té convenis signats amb les universitats catalanes, que li proporcionen estudis sobre el sector. Fruit d'aquests acords, un grup de recerca de la Universitat Pompeu Fabra va lliurar l'estudi "Qualitat i televisió", i un grup de recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona, l'estudi "Les televisions locals a Catalunya", l'edició dels quals es preveu per a l'any 2002.

Un altre acte que permet posar en contacte el Consell amb el món de la recerca són els **Premis a la Investigació sobre Comunicació de Masses**, que l'any 2001 van arribar a la seva XIII edició. El passat 21 de juny, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya va lliurar els Premis a l'Aula Magna de la Casa de la Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Així mateix, ha convocat els XIV Premis, que enguany consten de dues modalitats, una de temàtica oberta sobre qualsevol aspecte de la comunicació de masses, i una altra específica de recerca sobre l'audiovisual. El tema proposat pel CAC per a la segona modalitat és, aquest any, "La indústria de l'audiovisual davant de la digitalització".

Però l'activitat que permet un contacte continuat amb el món acadèmic és l'edició dels **Quaderns del CAC**. Dirigida pel catedràtic Josep Gifreu i coordinada pel **servei de recerca, estudis i publicacions**, Quaderns del CAC és una publicació científica de periodicitat quadrimestral adreçada al sector audiovisual. La revista pretén reflectir i debatre des de Catalunya els grans temes de la comunicació i la cultura audiovisuals. El Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha publicat tres números dels *Quaderns del CAC* al llarg de l'any 2001, que han dedicat el seu apartat monogràfic al tractament informatiu de les tragèdies personals, a la definició del model de servei públic i al pluralisme informatiu als mitjans de comunicació.

Complementàriament, el Consell ha editat una nova publicació interna de caràcter informatiu i administratiu, **Notícies i Documents**. Aquest butlletí explica les activitats del Consell i recull la documentació que genera el Consell en l'acompliment de les seves funcions ordinàries.

El **servei de documentació** posa a disposició de l'organisme de manera ordenada tota la informació generada i recollida, així com la indexació dels llibres i les publicacions de la biblioteca del Consell. En aquest sentit, cal assenyalar que a finals d'any s'ha instal·lat el sistema de catalogació VTLS, que permetrà una catalogació completa dels llibres i documents registrats. En els propers mesos, el servei s'incorporarà a la Xarxa de Biblioteques Especialitzades de la Generalitat (BEG) i, a través de la pàgina web, es podrà accedir a tot el catàleg, tant del CAC com de totes les BEG.

Informes i instruccions

En un ordre diferent, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, assistit pel seu **servei jurídic**, ha elaborat informes previs de projectes i disposicions de caràcter general relatius al sector audiovisual. És el cas del projecte de decret pel qual es regula el sistema de senyalització orientativa, que especifica els programes que han de ser objecte de qualificació i quins criteris són aplicables als seus continguts, tenint en compte les diverses franges d'edat dels menors. L'informe del CAC va informar positivament del projecte de decret, encara que incorporant-hi un seguit de suggeriments.

Un altre projecte de decret objecte d'estudi previ ha estat el que pretén regular el sistema d'alerta pública en cas d'emergència a través dels mitjans de comunicació. En aquest projecte normatiu s'establí un canal automàtic de difusió de missatges adreçats a la població en casos d'emergència derivats de situacions de greu risc col·lectiu, calamitat pública o catàstrofe extraordinària, ja siguin de caràcter natural o tecnològic. El Consell en va informar desfavorablement, "per absència d'oportunitat de la norma, així com per la insuficiència de rang del projecte de decret als efectes d'abastar matèries constitucionalment reservades a la llei."

Un altre informe fa referència al projecte de llei d'externalització del servei d'inspecció de les infraestructures de comunicació. El Consell va informar positivament del projecte de llei pel que fa l'opció d'externalitzar el servei, però va informar-ne negativament "pel que fa a la manca de títol competencial en relació amb alguns aspectes del projecte de llei."

S'han elaborat també informes en relació amb el plec de les clàusules relatives al procés concessional d'adjudicació de dues freqüències de FM a Barcelona (90.5 i 104.2) i en relació amb la sol·licitud de pròrroga d'una altra freqüència a Granollers (93.5). També s'han elaborat els informes corresponents a diverses operacions de compravenda que requereixen autorització administrativa. El **servei de llicències i operadors**, d'altra banda, ha posat en marxa l'elaboració d'un banc de dades dels operadors i els seus accionistes, que contribuirà a garantir el pluralisme extern dels esmentats mitjans i la lliure competència en el sector, així com prevenir situacions de concentració i d'abús de posició dominant. Aquest mateix servei ha obert expedients informatius relatius a l'adequació a la normativa vigent dels operadors City TV, Flaix TV, BTV, Ràdio Vic - Ona Rambla i l'Ajuntament de la Pobla de Mafumet.

De manera molt especial, convé destacar la importància de la **Instrucció general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya** adreçada als operadors de televisió per tal de definir un procediment que permeti verificar el compliment de les obligacions sobre promoció, difusió i producció de determinats programes televisius d'acord amb el que estableixen els articles 5, 6 i 7 de la Llei 25/1994, de 12 de juliol. La Instrucció permet fer un seguiment adequat d'algunes de les orientacions bàsiques de la *Directiva sobre televisió sense fronteres de la Unió Europea*, d'enorme importància econòmica i cultural per al sector audiovisual. D'aquesta manera es podrà avaluar el compliment de les obligacions concretes pels operadors en relació amb la producció i els continguts europeus de la seva programació. Aquestes obligacions impliquen la reserva del 51% del temps

d'emissió anual per a la difusió d'obres audiovisuals europees, i destinar el 5% dels ingressos obtinguts al finançament de cinema i pel·lícules per a televisió. Es tracta d'una Instrucció de compliment obligat que concreta la capacitat normativa del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, prevista en l'article 10 de la seva Llei de creació. Aquesta Instrucció va ser publicada en el DOGC el passat 9 de novembre de 2001.

Relacions amb els operadors i les institucions

Respecte a la funció del Consell definida en la lletra e) de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, s'ha iniciat el seguiment del compliment de la legislació relativa a la preservació i la normalització de la llengua i la cultura catalanes i de l'aranès. El CAC ha tramès a totes les ràdios i televisions de Catalunya uns qüestionaris sobre l'emissió en llengua catalana i sobre música cantada en català o aranès per tal de recollir dades i poder avaluar el grau de compliment de la normativa vigent en aquestes matèries. Actualment s'està procedint a la incorporació de la informació rebuda en una base de dades, pas previ per a la seva anàlisi i actuacions posteriors.

Com a complement a això, s'ha signat un **Conveni de col·laboració entre el CAC i el Conselh Generau d'Aran**. En aquest conveni el CAC es compromet a vetllar pel compliment de la legislació relativa a la llengua aranesa per part dels operadors audiovisuals que emeten a la Val d'Aran. S'ha constituït una comissió mixta, amb representants d'ambdós Consells, que farà el seguiment dels treballs a realitzar per a la determinació de la situació de l'aranès i dels continguts aranesos en els mitjans audiovisuals.

El Consell ha impulsat una mesa de treball sobre la televisió local per tal d'avançar en una mateixa via d'interpretació normativa i sectorial que permeti la consolidació i la modernització de la televisió local a Catalunya. El resultat d'aquesta iniciativa d'autoregulació ha estat el document *Revisió del model de televisió local a Catalunya*, elaborat i aprovat per la Coordinadora de Televisions Locals de Catalunya, Canal Local Català la Federació de Televisions Municipals de Catalunya, la Federació d'Organismes i Entitats de Televisions Locals de Catalunya, i la Comissió de Televisions Locals del Consorci de Comunicació Local. Així mateix, ha estat ratificat per la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació de Municipis i Comarques de Catalunya. El document també s'ha acordat amb el Govern de la Generalitat, i en aquests moments, la Mesa de TV locals està en fase de constitució.

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha mantingut reunions de treball amb entitats representants de la societat civil, com per exemple Inter SOS, Agrupació de familiars de desapareguts. Així mateix, el Consell ha impulsat la creació del **Fòrum de les Persones Usuàries de l'Audiovisual**, amb l'objectiu de ser un marc de referència per intercanviar coneixements i idees, i donar resposta a les demandes de la societat en aquest sector. Integren el Fòrum entitats, associacions, organismes, universitats, sindicats i col·legis professionals, interessats en el món dels usuaris dels mitjans

audiovisuals. El Fòrum s'organitza en grups de treball per aprofundir en temes específics i elaborar documents que promoguin la qualitat dels continguts i el bon ús dels mitjans. Les seves recomanacions, però, no tenen caràcter vinculant per al CAC.

D'altra banda, el Consell ha dut a terme presentacions institucionals a Girona, Tarragona i Lleida, i també a Madrid, on ha explicat la seva funció al món polític i social. Així mateix, ha mantingut contactes i ha establert relacions de col·laboració amb múltiples institucions i entitats catalanes i espanyoles, amb la intenció de crear sinergies i afavorir el sector audiovisual català. Fruit d'aquesta projecció institucional, s'han dut a terme una sèrie de reunions de treball amb les següents institucions:

- Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones, amb la qual hem creat una comissió mixta de caràcter general, de la qual emana un grup específic encarregat d'elaborar un document conjunt sobre la situació actual i les perspectives d'implantació de la televisió digital terrestre (TDT).
- Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.
- Síndic de Greuges.
- Delegacions dels governs i dels parlaments del País Basc i de Navarra.
- Comissió de Noves Formes de Radiotelevisió Valenciana, de les Corts Valencianes.
- Cercle d'Economia.
- Dirigents dels partits polítics amb representació al Parlament de Catalunya, consellers de Justícia i d'Interior, i la delegada del Govern a Catalunya.

Un dels eixos de treball del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha estat les seves **relacions internacionals**. El CAC és un organisme jove que actua en un entorn europeu i mundial que porta alguns anys d'experiència acumulada. En aquest entorn internacional, el CAC té diversos reptes capitals. N'esmentarem els principals:

- Consolidar la seva presència en els organismes internacionals dels quals ja és membre i participar activament en el procés de reflexió prèvia i elaboració legislativa de la UE.
- Exercir el seu mandat legal de garantir l'eficàcia en el compliment de la normativa europea sobre l'audiovisual i dels tractats internacionals relatius a aquesta matèria.
- Portar a terme una tasca de coneixement i aprenentatge de les millors pràctiques internacionals en matèria de regulació audiovisual, així com establir uns lligams amb autoritats de referència per a l'intercanvi d'experiències.

- Participar activament en aquelles plataformes de formació, discussió i intercanvi d'informació internacionals que siguin necessàries perquè el CAC pugui exercir el seu rol d'autoritat audiovisual de Catalunya amb les màximes garanties i coneixement de les darreres tendències en el sector.

Tenir una finestra oberta a tot allò que s'esdevé a la resta del món és, doncs, una prioritat estratègica del Consell per tal d'actuar com a motor del sector audiovisual de Catalunya. Així, l'activitat de les autoritats reguladores en el món occidental, inclòs el CAC, ha estat molt influïda per les grans tendències del sector:

- **La convergència tecnològica**, derivada de l'ús cada cop més estès de la tecnologia digital. Aquest fet permet que suports físics, fins ara ben diferenciats, tinguin una possibilitat efectiva d'interrelació o fins i tot d'integració. En aquest sentit, té un interès especialment rellevant el procés de transició de les emissions hertzianes a la tecnologia digital terrestre.

- **La concentració empresarial**, que persegueix una major competitivitat en un entorn de convergència i de globalització. Algunes empreses han optat per agressives polítiques d'adquisicions de rivals o bé de negocis fins fa poc considerats "diferents" als propis. Això posa greus barreres a la garantia del pluralisme extern als mitjans de comunicació que, tot i multiplicar l'oferta, es concentren en un nombre cada cop més reduït d'empreses. D'altra banda, la distribució de productes audiovisuals s'ha convertit en un negoci mundial, amb la problemàtica que això pot suposar per a les Autoritats reguladores de competència estatal i/o nacional, pel que fa al control de continguts.

- **L'increment de l'oferta televisiva**, lligada a les majors possibilitats de la tecnologia digital, abans esmentada. L'aparició de noves cadenes temàtiques, el pes creixent de les cadenes de pagament i l'interès per part dels anunciants d'arribar als seus "clientsobjectiu" ha multiplicat el nombre d'opcions per als espectadors en general. Aquesta tendència seguirà en els propers anys a alguns països, tot i que en d'altres es pot haver arribat a un cert nivell de saturació.

- **L'estancament del mercat publicitari**, derivat de la conjuntura econòmica internacional. Aquest estancament o davallada pesa fortament sobre el desplegament de la nova oferta digital ja que, en el cas de les cadenes en obert que es financen principalment per aquesta via, aquesta circumstància els obliga a repartir-se un pastís més escàs entre més competidors.

Aquestes tendències generals del sector, que convé tenir presents a l'hora d'orientar polítiques de l'audiovisual a Catalunya, tenen una repercussió sobre les autoritats reguladores que podem resumir en:

- Extensió del nombre de països que opten per l'establiment d'autoritats de regulació audiovisual i enfortiment de la seva independència.

- Coordinació major entre elles, atès que fan front a problemàtiques cada cop més similars. Al mateix temps, s'incrementen els temes derivats de l'ordenació de les freqüències en les àrees transfrontereres.
- Importància creixent de la discussió sobre la conveniència de vertebrar autoritats convergents.
- Revisió dels límits fixats per als processos de concentració empresarial.
- Elaboració de tipologies i anàlisi dels nous tipus de publicitat i discussió sobre els límits permesos.

És en aquest context de complexitat creixent que el CAC ha conseguit una projecció institucional de primer ordre. Pel que fa a la consolidació de la seva presència en els organismes internacionals, els resultats a l'any 2001 varen ser molt positius. El Consell de l'Audiovisual va organitzar a Barcelona la XIII Reunió de l'**European Platform of Regulatory Authorities (EPRA)**, durant el mes d'abril. Aquesta reunió va aconseguir una participació rècord, a més de ser un èxit pel que fa als seus continguts. Cal destacar que el Dr. Joan Botella, conseller del CAC i responsable de temes internacionals, va ser nomenat vicepresident de l'organisme.

Pel que fa a la **Xarxa Mediterrània d'Autoritats de Regulació**, de la qual el Consell és part del secretariat permanent, l'objectiu apunta a la creació de les condicions que la converteixin en una veritable xarxa que arribi a integrar les autoritats i els organismes del nord d'Àfrica i de l'Orient Mitjà qüestió en la qual el CAC ha estat particularment actiu.

Finalment, les relacions bilaterals amb altres consells han estat molt fructíferes pel que fa a l'intercanvi d'experiències i coneixements al llarg de l'any 2001. La relació principal es va establir amb els consells de Portugal (Alta Autoridade para a Comunicação Social) i França (Conseil Supérieur de l'Audiovisuel), amb la recopilació d'experiències, criteris i mètodes de treball sobre pluralisme polític i sobre control de quotes (cançó i producció nacional).

Presència pública i assaig de balanç

El conjunt de les actuacions del Consell en totes les seves àrees de responsabilitat li ha proporcionat una presència pública notable que s'ha traduït en més de 800 ressenyes registrades als mitjans de comunicació, a banda de les publicacions i les convocatòries pròpies, i sense comptabilitzar les notícies d'agència, les referències radiofòniques sense tall de veu o les aparicions a Internet.

Complementàriament, l'altre mitjà que permet un contacte permanent amb la ciutadania és la pàgina web del Consell. Precisament, durant l'any 2001 s'ha incrementat la seva dimensió i s'ha endegat un nou disseny per fer-la més operativa. Al llarg de l'any han visitat la pàgina més de 32.000 persones,

amb una mitjana diària de 88 visites, de les quals, aproximadament, un 8% provenen de l'estranger i un 25% dels altres països de parla catalana i de la resta de l'Estat espanyol.

Durant el 2001 el CAC ha prioritzat l'acompliment del mandat legal rebut i ha establert els fonaments que permeten començar a vetllar adequadament pel respecte al pluralisme i el compliment de les disposicions sobre programació i publicitat. El Consell ha fet un seguiment de les obligacions de servei públic dels mitjans, s'ha organitzat com una veritable administració i ha equipat la nova seu amb una avançada tecnologia de gravació i anàlisi. També ha incorporat professionals qualificats als seus serveis tècnics i ha posat en marxa l'Oficina de Defensa de l'Audiència. A més, ha consultat i ha demanat la col·laboració d'institucions i persones expertes de l'àmbit audiovisual per realitzar els seus encàrrecs. Així mateix, ha actuat procurant sempre argumentar i convèncer per no haver de recórrer a les sancions. I la seva actuació ha estat sempre col·legiada, prenent acords per unanimitat, dialogant internament i amb tots els agents implicats.

El coneixement públic de la institució és encara limitat. Actualment resulta imprescindible desplegar una tasca d'explicació pública sobre la naturalesa del Consell, les seves característiques i les seves funcions. Fins i tot entre els operadors es fa necessari realitzar un esforç de divulgació i d'intercanvi que asseguri una adequada comprensió dels canvis que va introduir la llei de creació del CAC de maig de 2000 en la regulació de l'audiovisual.

Només una correcta interpretació de les possibilitats que l'existència del Consell ofereix permetrà establir sòlidament les bases d'una cooperació que té com a fita l'enfortiment de l'audiovisual català en un marc de seguretat jurídica, transparència i responsabilitat per part de tots els actors. Encara cal avançar, doncs, en el coneixement del nostre organisme per part del sector; és a dir, de les empreses, dels professionals, dels estudiosos i dels analistes. Però també és veritat que les reticències inicials s'han transformat generalment en actituds de respecte, confiança i reconeixement de la tasca feta.

En definitiva, el balanç de l'actuació del CAC durant l'any mostra la voluntat constructiva que ha inspirat tant la realització dels seus informes i decisions, com les iniciatives empreses en la correcció de situacions anòmales i comportaments indeguts. La línia d'actuació del Consell ha volgut facilitar la transformació i adaptació dels mitjans i les indústries audiovisuals a l'era digital, i s'ha orientat cap a l'obtenció d'una major qualitat democràtica. Per això, amb el permanent suport del Parlament, ha procurat aportar elements per a la consolidació d'un espai comunicacional propi, modern, adaptat a les noves tecnologies, atent a les noves necessitats dels ciutadans i capaç de garantir, simultàniament, un escrupulós respecte pels drets de l'audiència i pel treball dels operadors i dels professionals del sector.